

PHÂN TÍCH VÀ CẢM NHẬN VỀ ĐẸP CỦA NHÂN VẬT XI-TA TRONG ĐOẠN TRÍCH RA-MA BUỘC TỘI (TRÍCH SỬ THI RA-MA-YA-NA – SỬ THI ẤN ĐỘ)

1. Dàn ý phân tích về đẹp nhân vật Xi-ta trong đoạn trích Ra-ma buộc tội (trích Ra-ma-ya-na - sử thi Ấn Độ)

a. Mở bài:

- Vị trí của đoạn Ra-ma buộc tội: Khúc ca thứ sáu, chương 79 trong Ra-ma-na-ya sau khi chiến thắng Ra-va-na, Ra-ma cứu được nàng Xi-ta trở về.

- Sau khi giải quyết những xung đột lớn của xã hội, của cộng đồng rồi thì đến lượt Ra-ma phải tự giải quyết xung đột cá nhân. Cơ ghen tuông, mối nghi ngờ về lòng chung thủy, sự trong sạch của Xi-ta đã nổi lên trong lòng Ra-ma như là đỉnh điểm của mọi xung đột. Tình tiết này làm tăng thêm tính hấp dẫn của tác phẩm.

b. Thân bài:

- Tác giả đã khắc họa thành công nhân vật Xi-ta được miêu tả với đầy đủ phẩm chất tốt đẹp như ánh sáng chiếu rọi vào chỗ tối tăm của Ra-ma. Khi bị buộc tội không chung thủy, một lần nữa Xi-ta phải ra sức đấu tranh bảo vệ phẩm giá và tình yêu chân chính của mình, đương đầu với búa rìu dư luận, đối mặt với thái độ ghen tuông, giận dữ của Ra-ma.

- Tâm trạng của Xi-ta biến đổi. Từ kinh ngạc mở tròn đôi mắt đăm lẹ đến lúc nhận ra sự ghen tuông phi lí của Ra-ma, nàng suy sụp tinh thần một cách nặng nề, sắc mặt biến đổi, thân thể héo hon. Sau đó nàng cố trấn tĩnh, rồi vừa dịu dàng, vừa nghẹn ngào minh oan cho mình. Xi-ta thẳng thắn chỉ trích những lời lẽ hồ đồ, thái độ ngờ vực vô căn cứ của Ra-ma và nêu mọi bằng chứng hùng hồn để chứng minh cho lòng chung thủy son sắt của mình. Trong các bằng chứng được nêu ra, nàng nhấn mạnh đến trái tim tình yêu của nàng - sức mạnh đã bảo vệ nàng khi nàng rơi vào tay quỷ vương Ra-va-na.

- Cuối cùng, để cho Ra-ma tin mình, Xi-ta đã bình thần bước vào ngọn lửa với một lời cầu nguyện tới Thần Lửa A-nhi. Bấy là vị thần thâm nhập khắp mọi nơi. Có ảnh hưởng rất lớn trong đời sống Ấn Độ, tượng trưng cho sự quang minh chính đại. Hành động khoan thai bước vào ngọn lửa của Xi-ta là đỉnh cao chói lọi trong tính cách của nàng, vừa tô thêm tính chất bi hùng của thiên sử thi vĩ đại này. Cuối cùng, vì nàng trung trinh sắt son nên Thần Lửa A-nhi đã không thiêu đốt nàng. Thân hình nàng rục rờ như đóa sen xòe cánh nhụy vàng tỏa hương thơm.

- Tác giả đã khắc họa một Xi-ta trong sáng, chân thực, toàn vẹn tiêu biểu cho hình ảnh người phụ nữ Ấn Độ toàn thiện, toàn mỹ, đáng ngưỡng mộ.

- Nghệ thuật:

+ Đoạn trích được cấu tạo bởi ba yếu tố tự sự: lời kể, lời thoại, nhưng lời thoại chiếm vị trí quan trọng nhất. Lời thoại vừa tham gia vào quá trình phát triển của câu chuyện, vừa đóng vai trò chủ yếu trong việc thể hiện tư tưởng, tâm trạng và cảm xúc của các nhân vật. Lời Ra-ma lạnh lùng, lời Xi-ta đắm trong nước mắt thể hiện sự đau khổ tột cùng của nàng.

+ Nghệ thuật miêu tả tâm lí của tác giả thể hiện rõ nhất qua hai hình tượng Ra-ma và Xi-ta. Đặc biệt là hình tượng Ra-ma. Tâm trạng của Ra-ma được thể hiện qua xung đột tâm lí. Sau khi giải quyết những xung đột cộng đồng thì Ra-ma phải giải quyết xung đột cá nhân, trong đó đỉnh điểm là cơn ghen tuông và mối nghi ngờ về đức hạnh của Xi-ta. Mâu thuẫn trong con người Ra-ma lúc này là mâu thuẫn giữa danh dự, bổn phận và tình yêu. Yêu Xi-ta hết mình nhưng Ra-ma cũng ghen tuông cực độ, chàng sẵn sàng để cho ngọn lửa ghen

tuông đốt cháy mình và ruồng bỏ Xi-ta, thậm chí sẵn sàng chấp nhận để cho Xi-ta nhảy vào lửa.

+ Diễn biến tâm lí của nhân vật Xi-ta cũng được miêu tả rất sâu sắc. Từ vui mừng phấn khởi, hi vọng Ra-ma dang tay đón mình, Xi-ta đã đau khổ cực độ khi người chồng mà nàng hết mực yêu thương cất tiếng buộc tội nàng, ruồng bỏ nàng. Càng đau khổ bao nhiêu thì Xi-ta lại càng mạnh mẽ, kiên quyết bấy nhiêu. Nàng không ngần ngại nhảy vào lửa để bảo vệ danh dự và sự trong sạch của mình.

c. Kết bài:

- Đoạn trích Ra-ma buộc tội thể hiện rõ phẩm chất cao quý của nhân vật Xi-ta thủy chung, kiên trung và bất khuất - tiêu biểu cho những phẩm chất của người phụ nữ Ấn Độ thời cổ đại, cũng cho thấy tính cách Ra-ma, người anh hùng sử thi Ấn Độ.

- Đồng thời Ra-ma buộc tội biểu hiện những đặc điểm nghệ thuật miêu tả tâm lí trong việc xây dựng tính cách anh hùng sử thi và nghệ thuật tự sự hấp dẫn, đầy kịch tính.

2. Phân tích về đẹp nhân vật Xi-ta trong đoạn trích Ra-ma buộc tội (trích Ra-ma-ya-na - sử thi Ấn Độ)

Một trong những bộ sử thi quan trọng của Ấn Độ phải kể đến sử thi Ra-ma-ya-na, đây là bộ sử thi, niềm tự hào của người Ấn Độ. Người dân Ấn Độ tin rằng "chừng nào sông chưa cạn, đá chưa mòn thì Ra-ma-ya-na còn mãi làm say lòng người và cứu họ ra khỏi vòng tội lỗi". Một nhà nghiên cứu phương Tây từng miêu tả về Ra-ma-ya-na: "Đó là tác phẩm chan chứa những âm điệu du dương, toát ra một bầu không khí yên lành và một tình yêu thương vô bờ bến trong hoàn cảnh xã hội đầy sự mâu thuẫn và xung đột" (Michelet).

Những nhân vật mang vẻ đẹp làm say lòng người trong bộ sử thi này, nổi bật là nhân vật Xi-ta. Nàng không chỉ là hình ảnh bổ sung cho sự kì vĩ của người anh hùng Ra-ma mà còn là minh chứng cho vẻ đẹp chân thực, toàn mỹ của người phụ nữ Ấn, từ hình dáng bên ngoài đến những phẩm chất tâm hồn bên trong.

Xi-ta được tác giả xây dựng là một người phụ nữ rất lí tưởng, nàng có sự: thông minh, chung thủy, giàu lòng tự trọng, tự tin và vô cùng can đảm. Phẩm chất thông minh ở nàng thể hiện trước hết ở sự linh cảm. Nóng lòng đến gặp chồng sau khi được chồng cứu thoát khỏi bàn tay nỡ bần của quỷ vương Ra-va-na, nhưng "Gia-na-ki mở tròn đôi mắt đăm lẹ" nhìn Ra-ma không chỉ là vì thất vọng (cái mà Xi-ta chờ ở chồng là sự âu yếm của cuộc đoàn viên). Sự mất cảm ở Xi-ta dường như mách bảo điều gì ghê gớm, rất hệ trọng với nàng sắp sửa diễn ra. Một cơn bão chỉ giây phút nữa thôi sẽ bất ngờ đổ ập xuống mà dấu hiệu của nó lúc này là sự im lặng rất đáng nghi ngờ. Tai Xi-ta nghe Ra-ma nói mà trí tuệ nàng đã đọc ra những ý nghĩa ở ngoài lời. Bao nhiêu những dấu hiệu không lành giúp cho Xi-ta nhận biết. Nào là chính chàng đã cứu thoát cho nàng. Điều này đã quá rõ ràng nên thật là khó hiểu. Bởi thật ra cứu vợ tai qua nạn khỏi là nghĩa vụ muôn đời của mọi người đàn ông chân chính, chưa nói là người quyền quý như Ra-ma.

Có thể thấy tình yêu của Xi-ta thể hiện đậm nét nhất là khi nàng bị người chồng buộc tội, dường như nàng đã tuyệt vọng hoàn toàn. Đôi mắt Xi-ta đăm lẹ. Đó là đôi mắt nhìn chồng một cách bi thương. Bởi đối với Xi-ta, tất cả tình yêu của nàng đã dành cho Ra-ma. Tất cả những ngày nàng mong đợi để thể hiện tình yêu với Ra-ma thì giờ đây trở nên lạc lõng bởi Ra-ma không còn dành cho Xi-ta một tình yêu như thế. Nàng thất vọng nhưng đến khi nghe lời buộc tội của Ra-ma, Xi-ta đau đớn đến nghẹt thở, như một cây dây leo bị vòi voi quật nát. Tác giả đã sử dụng biện pháp so sánh rất đặc sắc để miêu tả nỗi đau trong con người Xi-ta. Mỗi lời nói của Ra-ma nhằm vào Xi-ta như những mũi tên bắn trúng đích. Xi-ta xấu hổ cho số kiếp của nàng. Nàng muốn chôn vùi cả hình hài thân xác của mình. Rồi sau

đó, Xi-ta khoan thai biện minh với chồng. Những lời biện minh có cả lí lẽ nhưng trên hết nàng nói là vì tình yêu. Rằng tình yêu của nàng chưa bao giờ thay đổi “chỉ có số mệnh của thiếp là đáng bị chê trách, nhưng những gì nằm trong vòng kiểm soát của thiếp, tức trái tim thiếp đây là thuộc về chàng”. Hay khi bị quỷ vương bắt, nàng luôn giữ trong mình một suy nghĩ “ta chỉ thuộc về một người, người đó là Ra-ma như ánh sáng thuộc về mặt trời”. Như thế ta thấy Xi-ta là một người phụ nữ có trái tim son sắt.

Chính nhân vật Ra-ma cùng thái độ cứng rắn của chàng đã tạo nên hoàn cảnh bi thảm cho Xi-ta buộc nàng phải chứng minh bằng hành động thuyết phục cuối cùng: bước lên giàn lửa. Thần lửa A-nhi sẽ là minh chứng cuối cùng, đủ sức thuyết phục nỗi nghi ngờ khổng lồ trong tâm hồn của chồng nàng. Lúc này, cho dù lâm vào hoàn cảnh nghiệt ngã ấy, ở nàng vẫn ngời lên một tình yêu thủy chung, trong sáng. Có lẽ, chính tình yêu ấy làm nên lòng dũng cảm của nàng. Nàng bước vào ngọn lửa trong sự kêu khóc vang trời của muôn loài, trong nỗi thương xót cực độ của những người chứng kiến.

Chứng kiến tâm thế khi Xi-ta bước lên giàn lửa mọi người đều phải giật mình bởi âm thế của Xi-ta bình tĩnh đến lạ lùng. Trong lúc ấy, mọi người lại đinh ninh là nàng sẽ chết, vì oan ức mà chết. Chính sự so le của hai thế giới quan (một thần thoại và một hiện thực) đã làm cho hành vi tử vì đạo của Xi-ta đột ngột thăng hoa trong sự cao cả tuyệt vời. Một chấn động tinh thần ghê gớm của những người chứng kiến đã xảy ra không gì kiềm giữ nổi cũng là một lẽ đương nhiên khi tiễn biệt một tâm hồn cao cả về với thần linh vĩnh viễn. Nhưng thần Lửa A-nhi đã giải thoát cho nàng. Kết thúc đầy chất lãng mạn này là sự gửi gắm một niềm tin, niềm hi vọng của con người.

3. Cảm nhận về đẹp nhân vật Xi-ta trong đoạn trích Ra-ma buộc tội (trích Ra-ma-ya-na - sử thi Ấn Độ)

Ra-ma buộc tội là một đoạn trích của sử thi Ấn Độ về mẫu người anh hùng cổ đại, thể hiện những tâm trạng giằng xé, giữa tình yêu giữa Xi-ta và Ra-ma, đây đều là những nhân vật, bao quanh và tạo nên những mẫu thuẫn đỉnh điểm trong câu chuyện, Xi-ta là một nhân vật có thể thấy là đáng chú ý nhất, trong hoàn cảnh đó.

Chính mối quan hệ giữa hai nhân vật Xi-ta và Ra-ma đã tạo nên nhiều tình tiết hấp dẫn, và những chi tiết đó đã để lại cho người đọc có nhiều cơ hội để có thể hiểu được tình tiết và nhân vật Xi-ta, trước những lời buộc tội của Ra-ma, Xi-ta đã đau đớn và trái tim như đang bị rạn nứt bởi những lời trối buộc đó, đôi mắt đầm nước mắt, những dòng tâm trạng của cô đã mang lại cho người đọc một tình cảm sâu sắc nhất, khi hình ảnh đó đã tác động sâu sắc đến tâm hồn và trái tim của tác giả. Mặc dù đau đớn và không kiềm chế được cảm xúc nhưng cô vẫn bình tĩnh để có thể thanh minh về những điều mà mình làm. Khi cô nghe được những lời trối buộc của Ra-ma chính cô còn có những thái độ ngạc nhiên đến cùng quẫn, và nó không chỉ để cho cô những cú động và đau đớn đến nghẹn ngào, cô đang choáng ngợp trước những lời buộc tội đó. Nước mắt cô chảy ra, trái tim đau đớn đến tột cùng, khi người mà mình yêu thương, không tin tưởng vào chính mình.

Khi bị chồng cho là không trong sạch, nàng đã quyết tâm khẳng định phẩm chất trong sạch của mình bằng cách quyết định nhảy vào lửa cùng lời nguyện cầu chân thành, khẩn thiết đối với Thần Lửa A-nhi: "Nếu con một lòng một dạ với Ra-ma thì cúi xin thần hãy bảo vệ con. Ra-ma đã coi một phụ nữ trinh tiết như một kẻ gian dối, nhưng nếu con trinh trắng thì xin thần A-nhi hãy phù hộ cho con". Khi Xi-ta bước vào lửa, công chúng đã vô cùng xúc động: "Ai nấy, già cũng như trẻ, đau lòng đứt ruột xem nàng Gia-na-ki đứng trong giàn hỏa", "các phụ nữ bật ra tiếng kêu khóc thảm thương. Cả loài Rắc-xa-ta lẫn loài Va-na-ra cùng kêu khóc vang trời trước cảnh tượng đó". Hành động dứt khoát, quyết liệt của Xi-ta một lần nữa khẳng định sự tự ý thức về nhân cách cao quý của Xi-ta cũng như sự kiên

quyết bảo vệ phẩm hạnh của chính mình. Nàng đã làm một điều cao cả, vĩ đại xứng đáng với người mẹ nữ thần Đất cao quý thiêng liêng.

Từ những tình huống trong câu chuyện mà tác giả thể hiện thêm những dòng tâm trạng lớn đối với chính những tình tiết đang diễn ra, để thể hiện được sự thủy chung của mình, tác giả đã xây dựng tình huống để cho nhân vật của mình đối diện giữa sự sống và cái chết, cái chết đã nảy ra những cách giải quyết đầy tính sáng tạo, khi người con gái này có thể giải cho mình những nỗi oan ức, giữ được phẩm chất trong sáng và tấm lòng son sắt, một mình luôn phải cố gắng để có thể bình tĩnh và chứng minh cho Ra-ma biết về chính con người cũng như đạo đức của chính mình.

Những hành động đó đủ để chứng minh một con người luôn luôn hướng tới sự thủy chung son sắt, sự ra đi của người con gái này cũng để lại cho người dân nhiều nỗi nhớ bởi tâm hồn cao cả, luôn hướng tới những điều tốt nhất mong muốn dành cho Ra-ma, xây dựng tâm hồn của mình vươn lên để đạt tới được ngưỡng cao của việc giải quyết mâu thuẫn và những lời buộc tội của Ra-ma về mình, tấm lòng đó đã được thể hiện và nó dường như là một kết thúc đậm chất triết lý và cũng vô cùng sâu sắc của tác giả.

Mặc dù, kết thúc truyện là cái kết hạnh phúc, nhưng cảnh tượng bi tráng về nàng, nỗi đau của nàng vẫn còn để lại những dấu ấn không phai trong lòng người đọc. Nàng là biểu tượng của vẻ đẹp nhưng cũng là nỗi đau xót mà một người phụ nữ có thể gặp trong cuộc đời mình. Nhưng hơn hết, tình yêu vẫn luôn là phép màu kì diệu làm cho thế giới mãi mãi tốt đẹp hơn. Xi-ta là biểu tượng của sự hoàn thiện, hoàn mỹ về cả hình thức, tâm hồn và tình yêu cao cả. Nhưng bi kịch của nàng cũng tiêu biểu cho những gì mà người phụ nữ có thể gặp phải trong thế giới này. Không khí trong lành và tình yêu thương vô bờ bến toát ra từ những trang sử thi Ra-ma-ya-na chính bởi vẻ đẹp thẩm sâu của nữ nhân vật: nàng Xi-ta.